A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (második tanács)

2024. május 30.*

„Előzetes döntéshozatal – Szolgáltatásnyújtás szabadsága – Az információs társadalommal összefüggő szolgáltatást nyújtók – A hírközlési szolgáltatók nyilvántartásába való felvételre vonatkozó kötelezettség – A szerkezetre és a szervezetre vonatkozó információk nyújtásának kötelezettsége – Pénzügyi hozzájárulás fizetésére vonatkozó kötelezettség – 2000/31/EK irányelv – Szabályozott terület – A származási tagállamban gyakorolt felügyelet elve – Eltérések – Az »egy adott, információs társadalommal összefüggő szolgáltatás ellen irányuló intézkedések« fogalma – (EU) 2019/1150 rendelet – Célkitűzés”

A C-662/22. és C-667/22. sz. egyesített ügyekben,

az EUMSZ 267. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelmek tárgyában, amelyeket a Tribunale amministrativo regionale per il Lazio (Lazio tartomány közigazgatási bírósága, Olaszország) a Bírósághoz 2022. október 19-én és 21-én érkezett, 2022. október 10-i határozataival terjesztett elő

az **Airbnb Ireland UC** (C-662/22),

az **Amazon Services Europe Sàrl** (C-667/22)

és

az **Autorità per le Garanzie nelle Comunicazioni**

között folyamatban lévő eljárásokban,

A BÍRÓSÁG (második tanács),

tagjai: A. Prechal tanácselnök, F. Biltgen, N. Wahl (előadó), J. Passer és M. L. Arastey Sahún bírák,

főtanácsnok: M. Szpunar,

hivatalvezető: A. Calot Escobar,

tekintettel az írásbeli szakaszra,

* Az eljárás nyelve: olasz.

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

– az Airbnb Ireland UC képviseletében F. Angeloni, M. Berliri, S. Borocci, G. Gelera, L. Nascimbene, I. Perego, G. M. Roberti avvocati, és D. Van Liedekerke advocaat,

– az Amazon Services Europe Sàrl képviseletében F. Angeloni, M. Berliri, S. Borocci, G. Gelera és F. Moretti avvocati,

– az olasz kormány képviseletében G. Palmieri, meghatalmazotti minőségben, segítői: L. Delbono és R. Guizzi avvocati dello Stato,

– a cseh kormány képviseletében M. Smolek, T. Suchá és J. Vláčil, meghatalmazotti minőségben,

– Írország képviseletében M. Browne Chief State Solicitor, A. Joyce és M. Tierney, meghatalmazotti minőségben, segítőjük: D. Fennelly BL,

– az Európai Bizottság képviseletében L. Armati, M. Escobar Gómez, S. L. Kalėda és L. Malferrari, meghatalmazotti minőségben,

a főtanácsnok indítványának a 2024. január 11-i tárgyaláson történt meghallgatását követően,

meghozta a következő

Ítéletet

1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelmek az online közvetítő szolgáltatások üzleti felhasználói tekintetében alkalmazandó tisztességes és átlátható feltételek előmozdításáról szóló, 2019. június 20-i (EU) 2019/1150 európai parlamenti és tanácsi rendelet (HL 2019. L 186., 57. o.), a belső piacon az információs társadalommal összefüggő szolgáltatások, különösen az elektronikus kereskedelem, egyes jogi vonatkozásairól szóló, 2000. június 8-i 2000/31/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv („Elektronikus kereskedelemről szóló irányelv”) (HL 2000. L 178., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 13. fejezet, 25. kötet, 399. o.), a műszaki szabályokkal és az információs társadalom szolgáltatásaira vonatkozó szabályokkal kapcsolatos információszolgáltatási eljárás megállapításáról szóló, 2015. szeptember 9-i (EU) 2015/1535 európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL 2015. L 241., 1. o.), a belső piaci szolgáltatásokról szóló, 2006. december 12-i 2006/123/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL 2006. L 376., 36. o.; helyesbítés: HL 2014. L 287., 33. o.), valamint az EUMSZ 56. cikk értelmezésére vonatkoznak.

2 E kérelmeket a C-662/22. sz. ügyben az Airbnb Ireland UC (a továbbiakban: Airbnb), ír jog szerinti társaság, valamint a C-667/22. sz. ügyben az Amazon Services Europe Sàrl (a továbbiakban: Amazon), luxemburgi jog szerinti társaság és az Autorità per le Garanzie nelle Comunicazioni (távközlési felügyeleti hatóság, Olaszország; a továbbiakban: AGCOM) között az utóbbi által az online közvetítő szolgáltatók vonatkozásában hozott intézkedések tárgyában folyamatban lévő jogvitákban terjesztették elő.

Jogi háttér

Az uniós jog

A 2019/1150 rendelet

3 A 2019/1150 rendelet (3), (7) és (51) preambulumbekezdése kimondja:

„(3) A fogyasztók megszokták az online közvetítő szolgáltatások használatát. A fogyasztók jólétéhez elengedhetetlen egy olyan versenyképes, tisztességes és átlátható online ökoszisztéma, amelyben a vállalatok felelősségteljesen viselkednek. Az átláthatóság és a bizalom biztosítása a vállalkozások közti kapcsolatok terén az online platformgazdaságban közvetett módon is hozzájárulhat az onlineplatform-gazdaságba vetett fogyasztói bizalom növeléséhez. Az onlineplatform-gazdaság fejlődésének a fogyasztókra gyakorolt közvetlen hatásait azonban más uniós jogszabályok, különösen a fogyasztóvédelmi vívmányok szabályozzák.

[…]

(7) A belső piacon belüli tisztességes, kiszámítható, fenntartható és megbízható online üzleti környezet biztosítása érdekében célszerű [európai] uniós szinten célzott, kötelező szabályokat megállapítani. Különösen az online közvetítő szolgáltatások üzleti felhasználói számára kell Unió-szerte megfelelő átláthatóságot és hatékony jogorvoslati lehetőségeket biztosítani, egyrészt az Unión belüli, határokon átnyúló üzleti tevékenység megkönnyítése érdekében, így törekedve a belső piac megfelelőbb működésére, másrészt az e rendelet által szabályozott egyes területeken esetlegesen bekövetkező szétaprózódás problémájának megoldására.

[…]

(51) Mivel e rendelet célját, nevezetesen a tisztességes, kiszámítható, fenntartható és megbízható online üzleti környezet belső piacon belüli biztosítását a tagállamok nem tudják kielégítően megvalósítani, az Unió szintjén azonban terjedelme és hatásai miatt e cél jobban megvalósítható, az Unió intézkedéseket hozhat az [EUSZ 5. cikkben] foglalt szubszidiaritás elvének megfelelően. Az említett cikkben foglalt arányosság elvének megfelelően ez a rendelet nem lépi túl az e cél eléréséhez szükséges mértéket.”

4 E rendelet 1. cikke értelmében:

„(1) E rendelet célja az, hogy hozzájáruljon a belső piac megfelelő működéséhez azáltal, hogy szabályokat állapít meg annak érdekében, hogy az online közvetítő szolgáltatások üzleti felhasználói és az online keresőprogramok tekintetében a kereskedelmiweboldal-használók számára biztosított legyen a megfelelő átláthatóság, tisztességesség és a hatékony jogorvoslati lehetőségek.

(2) Ezt a rendeletet megfelelően kell alkalmazni az azon üzleti felhasználóknak és kereskedelmiweboldal-használóknak nyújtott vagy igénybevételre kínált online közvetítő szolgáltatásokra és online keresőprogramokra, amelyeknek vagy akiknek székhelye vagy lakóhelye az Unióban van, és amelyek vagy akik az említett online közvetítő szolgáltatások vagy online

keresőprogramok segítségével kínálnak árukat vagy szolgáltatásokat az Unió területén tartózkodó fogyasztóknak, tekintet nélkül e szolgáltatások nyújtóinak székhelyére vagy lakóhelyére, valamint az egyébként alkalmazandó jogra.

[…]

(5) Ez a rendelet nem érinti az uniós jog, különösen a polgári ügyekben folytatott igazságügyi együttműködés, a verseny, az adatvédelem, az üzleti titkok védelme, a fogyasztóvédelem, az elektronikus kereskedelem és a pénzügyi szolgáltatások területén alkalmazandó uniós jog alkalmazását.”

5 Az említett rendelet 2. cikkének 1. pontja a következőképpen rendelkezik:

„E rendelet alkalmazásában:

1. »üzleti felhasználó«: bármely, kereskedelmi vagy szakmai minőségben eljáró magánszemély, vagy bármely jogi személy, aki vagy amely online közvetítő szolgáltatáson keresztül kínál fogyasztóknak árut vagy szolgáltatást üzleti, ipari, kézműipari vagy szakmai tevékenységéhez kapcsolódó célokból”.

A 2000/31 irányelv

6 A 2000/31 irányelv 1. cikke értelmében:

„(1) Ez az irányelv a belső piac megfelelő működéséhez kíván hozzájárulni az információs társadalommal összefüggő szolgáltatások tagállamok közötti szabad mozgásának biztosítása által.

[…]

(5) Ez az irányelv nem alkalmazható:

a) az adózás területén;

[…]”

7 Ezen irányelv 2. cikkének h) pontja a következőket írja elő:

„Ennek az irányelvnek az alkalmazásában:

[…]

h) »szabályozott terület«: a tagállamok jogrendszereiben meghatározott, az információs társadalommal összefüggő szolgáltatást nyújtókra, illetve az információs társadalommal összefüggő szolgáltatásokra alkalmazandó követelmények, tekintet nélkül arra, hogy általános jellegűek vagy kifejezetten e szolgáltatókra és szolgáltatásokra vonatkoznak.
   i. A szabályozott terület azokat a követelményeket tartalmazza, amelyeket a szolgáltatónak a következők tekintetében teljesítenie kell:

      – információs társadalommal összefüggő szolgáltatási tevékenység megkezdése, mint például a minősítésekkel, engedélyezéssel vagy bejelentéssel kapcsolatos követelmények,

– információs társadalommal összefüggő szolgáltatási tevékenység folytatása, mint például a szolgáltató magatartásával kapcsolatos követelmények, a szolgáltatás minőségével, illetve tartalmával kapcsolatos követelmények, ideértve a reklámozásra és a szerződésekre alkalmazandókat is, vagy a szolgáltató felelősségével kapcsolatos követelmények;

[…]”

8 Az említett irányelv 3. cikke a következőképpen rendelkezik:

„(1) Minden tagállam biztosítja, hogy a területén letelepedett szolgáltatók által nyújtott, információs társadalommal összefüggő szolgáltatások megfeleljenek azoknak az adott tagállamban alkalmazandó nemzeti rendelkezéseknek, amelyek beletartoznak a szabályozott területbe.

(2) A tagállamok nem korlátozhatják a szabályozott területtel összefüggő okokból az információs társadalommal összefüggő szolgáltatások másik tagállamból történő nyújtásának szabadságát.

[…]

(4) A tagállamok tehetnek a (2) bekezdéstől történő eltérésre irányuló intézkedéseket egy adott, az információs társadalommal összefüggő szolgáltatás tekintetében, ha a következő feltételek teljesülnek:

a) az intézkedés:
   i. szükséges a következő okok egyike miatt:

      – közrend, különösen a bűncselekmények megelőzése, nyomozása, felderítése és üldözése, ideértve a kiskorúak védelmét és a faji, nemi, vallási vagy nemzeti alapú bármilyen gyűlöletre uszítás és az egyének emberi méltóságának megsértése elleni harcot,

      – közegészség-védelem,

      – közbiztonság, ideértve a nemzetbiztonsági és honvédelmi érdekek védelmét,

      – a fogyasztók védelme, ideértve a befektetők védelmét is;
   ii. egy olyan, az információs társadalommal összefüggő szolgáltatás ellen irányul, amely az i. alpontban említett célokat sérti, vagy e célokat komolyan és súlyosan veszélyezteti;
   iii. az említett célokkal arányos;

b) a szóban forgó intézkedés meghozatala előtt és a bírósági eljárás sérelme nélkül, ideértve az előzetes eljárásokat és a bűnügyi nyomozás keretében végrehajtott intézkedéseket, a tagállam:

   – felkérte az (1) bekezdésben említett tagállamot, hogy intézkedjen és az utóbbi ezt nem tette meg, vagy az intézkedések nem voltak megfelelőek,

   – közölte [az Európai] Bizottsággal és az (1) bekezdésben említett tagállammal, hogy ilyen intézkedést szándékozik tenni.

[…]”

A 2006/123 irányelv

9 A 2006/123 irányelv 1. cikkének (1) bekezdése a következőképpen rendelkezik:

„Ez az irányelv általános rendelkezéseket állapít meg a szolgáltatók letelepedési szabadságának gyakorlása és a szolgáltatások szabad mozgásának megkönnyítése érdekében, a szolgáltatások magas színvonalának megőrzése mellett.”

10 Ezen irányelv 3. cikkének (1) bekezdése értelmében:

„Ha ezen irányelv rendelkezései más közösségi jogi aktus olyan rendelkezésével ütköznek, amelyek egy adott szolgáltatási tevékenység nyújtására való jogosultságnak vagy gyakorlásának meghatározott kérdéseit szabályozzák adott területeken vagy szakmákban, akkor az adott területek és szakmák vonatkozásában a más közösségi jogi aktus rendelkezései érvényesek és alkalmazandók. […]”

11 Az említett irányelv 16. cikke a következőképpen rendelkezik:

„(1) A tagállamok tiszteletben tartják a szolgáltatók jogát, hogy szolgáltatást nyújthassanak a letelepedési helyük szerinti tagállamtól eltérő tagállamban.

A szolgáltatásnyújtás helye szerinti tagállam saját területén biztosítja a szolgáltatási tevékenység nyújtására való jogosultságot és annak szabad gyakorlását.

A tagállamok saját területükön nem köthetik a szolgáltatási tevékenység nyújtására való jogosultságot, vagy annak gyakorlását olyan követelményekhez, amelyek nem tartják tiszteletben a következő alapelveket:

a) hátrányos megkülönböztetés tilalma: a követelmény sem közvetlenül, sem közvetve nem lehet megkülönböztető az állampolgárság, illetve jogi személyek esetén a letelepedés helye szerinti tagállam tekintetében;

b) szükségesség: a követelménynek közrendi, közbiztonsági, közegészségügyi és környezetvédelmi szempontból indokoltnak kell lennie;

c) arányosság: a követelménynek alkalmasnak kell lennie a kitűzött cél elérésének biztosítására, és nem haladhatja meg a cél eléréséhez szükséges mértéket.

(2) A tagállamok nem korlátozhatják a más tagállamban letelepedett szolgáltatók szolgáltatásnyújtásának szabadságát az alábbi követelmények bármelyikének előírásával:

[…]

b) a szolgáltató kötelezettsége, hogy engedélyt szerezzen az adott tagállam illetékes hatóságaitól – beleértve az adott állam területén való nyilvántartásba vételt vagy szakmai szervezetbe vagy testületbe való felvételt – kivéve az ezen irányelv vagy más közösségi jogszabály által meghatározott esetekben;

[…]”

A 2015/1535 irányelv

12 A 2015/1535 irányelv 1. cikkének (1) bekezdése értelmében:

„Ezen irányelv alkalmazásában:

[…]

b) »szolgáltatás«: az információs társadalom bármely szolgáltatása, azaz bármely, általában térítés ellenében, távolról, elektronikus úton és a szolgáltatást igénybe vevő egyéni kérelmére nyújtott szolgáltatás.

[…]

e) »szolgáltatásokra vonatkozó szabály«: a b) pont értelmében vett szolgáltatási tevékenységek megkezdésére és végzésére vonatkozó általános jellegű követelmény, különösen a szolgáltatóra, a szolgáltatásokra és a szolgáltatást igénybe vevőre vonatkozó rendelkezések, ide nem értve az olyan szabályokat, amelyek nem kifejezetten az említett pontban meghatározott szolgáltatásokra vonatkoznak.

[…]

f) »műszaki szabály«: műszaki leírások és más követelmények vagy szolgáltatásokra vonatkozó szabályok, ideértve a vonatkozó közigazgatási rendelkezéseket is, amelyek betartása az értékesítés, a szolgáltatásnyújtás, valamely szolgáltató létrehozása vagy a valamely tagállamban vagy annak nagyobb részén történő használat esetén *de jure* vagy *de facto* kötelező, valamint a tagállamok törvényi, rendeleti vagy közigazgatási rendelkezései, kivéve a 7. cikkben foglaltakat, amelyek megtiltják valamely termék gyártását, behozatalát, értékesítését vagy használatát, vagy valamely szolgáltatás nyújtását vagy használatát, illetve valamely szolgáltató létrehozását.

[…]”

13 Ezen irányelv 5. cikke (1) bekezdésének első albekezdése előírja:

„A 7. cikkre is figyelemmel a tagállamok azonnal közölnek a Bizottsággal minden műszakiszabály-tervezetet, kivéve ha az csak egy nemzetközi vagy európai szabvány teljes szövegét ülteti át, ebben az esetben a megfelelő szabványra történő hivatkozás is elegendő; a Bizottságot a szabály elfogadása szükségességének indokairól is tájékoztatni kell, amennyiben ezen indokok nem derülnek ki már magából a tervezetből.”

Az olasz jog

A 249/97. sz. törvény

14 A 2020. december 30-i legge n. 178 – Bilancio di previsione dello Stato per l’anno finanziario 2021 e bilancio pluriennale per il triennio 2021–2023 (a 2021. évre vonatkozó költségvetés tervezetéről és a 2021 és 2023 közötti hároméves időszakra vonatkozó többéves költségvetésről szóló 178. sz. törvény; a GURI 2020. december 30–i 322. számának rendes melléklete) által módosított, 1997. július 31-i legge n. 249 – Istituzione dell'Autorità per le garanzie nelle comunicazioni e

norme sui sistemi delle telecomunicazioni e radiotelevisivo (a távközlési felügyeleti hatóság és a távközlési és rádiótelevíziózási rendszerekre vonatkozó szabályok létrehozásáról szóló 249. sz. törvény; a GURI 1997. július 31-i 177. számának rendes melléklete; a továbbiakban: 249/97. sz. törvény) az 1. cikke (6) bekezdése a) pontjának 5. alpontjában és c) pontjának 14 bis alpontjában a következőket írja elő:

„Az [AGCOM] felelősségi körei a következők:

a) az infrastrukturális és hálózati bizottság a következő feladatokat látja el:

[…]

5) biztosítja a hírközlési szolgáltatók nyilvántartásának [a továbbiakban: ROC] vezetését, amelybe a jelen törvény értelmében […] az Olaszországban szolgáltatásokat kínáló online közvetítő szolgáltatók és online-keresőprogram-szolgáltatók akkor is kötelesek felvetetni magukat, ha nem ott telepedtek le […]. [A bizottság] rendeletet fogad el, amely kifejezetten a [ROC] megszervezésére és vezetésére, valamint az annak meghatározására vonatkozó kritériumok meghatározására irányul, hogy a [ROC-ba] a jelen törvény hatálybalépésekor már felvett személyeken kívül [mely] személyek kötelesek nyilvántartásba vetetni magukat;

[…]

c) a tanács:

[…]

14 bis biztosítja a [2019/1150] rendelet megfelelő és hatékony végrehajtását, többek között iránymutatások elfogadása, a magatartási kódexek előmozdítása és a vonatkozó információk összegyűjtése révén.”

15 A 249/97. sz. törvény 1. cikkének (31) bekezdése a következőképpen rendelkezik:

„Azok a személyek, akik nem tartják be az [AGCOM] által a jelen törvény alapján kibocsátott utasításokat és felszólításokat, […] pénzbírsággal büntetendők. Ha az erőfölényre vonatkozó szabályok megsértése vonatkozásában vagy a [2019/1150] rendelet alkalmazásában hozott intézkedéseket nem tartják be, az érintett személlyel szemben [az e be nem tartásról szóló] közlést megelőző utolsó lezárt üzleti évben általa elért forgalom 2%-át elérő, de 5%-át meg nem haladó pénzbírságot kell kiszabni […]”

A 266/05. sz. törvény

16 A 2020. december 30-i 178. sz. törvénnyel módosított, 2005. december 23-i legge n. 266 – Disposizioni per la formazione del bilancio annuale e pluriennale dello Stato (legge finanziaria 2006) (az állam éves és többéves költségvetésének elkészítésére vonatkozó rendelkezésekről szóló 266. sz. törvény [2006. évi költségvetési törvény]; a GURI 2005. december 29-i 302. számának rendes melléklete; a továbbiakban: 266/05. sz. törvény) 1. cikkének 66 bis bekezdése kimondja:

„Az első, 2021. évre vonatkozó alkalmazás keretében a [249/97]. sz. törvény 1. cikke (6) bekezdése a) pontjának 5. alpontjában említett online közvetítő szolgáltatók és online-keresőprogram-szolgáltatók által fizetendő hozzájárulás összege a belföldön elért bevételek 1,5

ezrelékének felel meg, még akkor is, ha ezeket a bevételeket a külföldi székhelyű társaságok mérlegében kell szerepeltetni, és ezek az előző pénzügyi év mérlegében – vagy olyan jogalanyok esetében, amelyek nem kötelesek e mérleg elkészítésére, a termelés teljes értékét igazoló egyéb számviteli bizonylatokkal egyenértékű tételekben – feltüntetett kibocsátási értékhez kapcsolódnak. A következő évekre vonatkozóan az [AGCOM] elfogadhatja a hozzájárulás összegének és részletszabályainak az előző mondatnak megfelelően értékelt bevételek legfeljebb 2 ezrelékéig történő esetleges módosítását.”

A 666/08. sz. határozat

17 Az AGCOM 2008. november 26-án elfogadta a delibera n. 666/08/CONS – Regolamento per l’organizzazione e la tenuta del Registro degli operatori di comunicazionét (a hírközlési szolgáltatók nyilvántartásának megszervezéséről és vezetéséről szóló 666/08/CONS. sz. határozat, a GURI 2009. január 31-i 25. száma; a továbbiakban: 666/08. sz. határozat).

18 A 666/08. sz. határozat A. mellékletében szereplő, a ROC megszervezéséről és vezetéséről szóló rendelet (a továbbiakban: az AGCOM ROC-rendelete) a 2. cikkében felsorolja a ROC-ba felveendő személyek kategóriáit.

19 Az AGCOM ROC-rendeletének 5. cikke értelmében:

„(1) Az e rendelet 2. cikkében említett személyek kérelmet nyújtanak be az [AGCOM-hoz] [a ROC-ba] való felvétel iránt.

[…]

(3) A 2. cikkben említett személyeknek a [666/08. sz. határozat] B. mellékletének megfelelően a jogi minőségüktől függően be kell nyújtaniuk a társaság tevékenységi körére, ügyviteli szervére, szerkezetére és a végzett tevékenységre vonatkozó nyilatkozatokat.

[…]”

20 E rendelet 24. cikke a következőképpen rendelkezik:

„E rendelet megsértése az [1997. július 31-i 249. sz.] törvény 1. cikkének (29)[–](32) bekezdése alapján büntetendő.”

21 A 666/08. sz. határozat B. melléklete a ROC-ba való felvételhez szükséges kötelező nyilatkozatokra vonatkozik.

A 200/21. sz. határozat

22 2021. június 17-én az AGCOM elfogadta a delibera n. 200/21/CONS – Modifiche alla delibera n. 666/08/CONS recante „regolamento per la tenuta del Registro degli Operatori di Comunicazione” a seguito dell’entrata in vigore della legge 30 dicembre 2020, n. 178 – Bilancio di previsione dello Stato per l’anno finanziario 2021 e bilancio pluriennale per il triennio 2021–2023-t (a „hírközlési szolgáltatók nyilvántartásának vezetéséről” szóló 666/08/CONS. sz. határozatnak a 2021. évre vonatkozó költségvetés tervezetéről és a

2021 és 2023 közötti hároméves időszakra vonatkozó többéves költségvetésről szóló, 2020. december 30-i 178. sz. törvény hatálybalépését követő módosításáról szóló 200/21/CONS. sz. határozat, a továbbiakban: 200/21. sz. határozat).

23 A 200/21. sz. határozat preambuluma szerint:

„[…]

[tekintettel] a 2019/1150 rendeletre […], és különösen az 1. cikkének (2) bekezdésére, […]

[mivel] a [2020. december 30-i 178. sz.] törvény a 2019/1150 rendelet alapján előírta többek között azt a kötelezettséget, hogy az Olaszországban szolgáltatásokat nyújtó online közvetítő szolgáltatók és online-keresőprogram-szolgáltatók vetessék fel magukat a [ROC-ba], még akkor is, ha nem ott telepedtek le […]”

24 E határozat 1. cikkének (1) bekezdése úgy módosította az AGCOM ROC-rendeletének 2. cikkében szereplő jegyzéket, hogy abba a személyek alábbi kategóriáit is beillessze:

„[…]

m. online közvetítő szolgáltatók: olyan természetes vagy jogi személyek, akik vagy amelyek – még ha belföldön nem is rendelkeznek lakóhellyel vagy székhellyel – a 2019/1150 rendelettel meghatározott, online közvetítő szolgáltatásokat nyújtanak vagy kínálnak az Olaszországban letelepedett vagy ott lakóhellyel rendelkező üzleti felhasználóknak;

n. online-keresőprogram-szolgáltatók: olyan természetes vagy jogi személyek, akik vagy amelyek – még ha belföldön nem is rendelkeznek lakóhellyel vagy székhellyel – a 2019/1150 rendelettel meghatározott, olasz nyelvű online keresőprogramot biztosítanak vagy kínálnak az Olaszországban letelepedett vagy ott lakóhellyel rendelkező üzleti felhasználóknak.

[…]”

25 Az említett határozat 3. cikke a 666/08. sz. határozat B. mellékletét többek között a következő szöveg beillesztésével módosította:

„[…]

Az elektronikus hírközlési szolgáltatók, a telefonos ügyfélszolgálati tevékenységet folytató gazdasági szereplők, a nemzeti számozási erőforrásokat közvetve használó személyek, az online közvetítő szolgáltatók és az online-keresőprogram-szolgáltatók részvényeseire vonatkozó nyilatkozatok:

(1) Az elektronikus hírközlési szolgáltatóknak, a telefonos ügyfélszolgálati tevékenységet folytató gazdasági szereplőknek, a nemzeti számozási erőforrásokat közvetve használó személyeknek, az online közvetítő szolgáltatóknak és az online-keresőprogram-szolgáltatóknak – tőkeegyesítő társaságok és szövetkezetek formájában – a nyilvántartásba vétel iránti kérelmük benyújtásakor az 5/1/ROC, 5/2/ROC, 5/3/ROC és 5/4/ROC minta szerint elkészített nyilatkozatot nyújtanak be, amely a következőket tartalmazza:

a) a jegyzett tőke, a tagok listája és a szavazati jogot biztosító részesedésük tulajdonjogának feltüntetése. A tőzsdén jegyzett társaságoknak csak az alaptőke 2%-át meghaladó szavazati jogot biztosító részesedéseket kell közölniük, mindegyikük esetében – az 5/5/ROC modellben – meg kell adniuk az irányítást megalapozó részesedéseket […]
b) a jegyzett tőke, a tagok listája és a nyilvántartásba veendő társaság részvényeit vagy üzletrészeit birtokló társaságok 2%–ot meghaladó szavazati jogot biztosító részesedéseinek feltüntetése;
c) az esetleges vagyonkezelői jogcímek, közvetítők vagy az a) és b) pontban említett társaságok részvényeire vagy részesedéseire vonatkozó egyéb korlátozások megléte.

(2) Az elektronikus hírközlési szolgáltatók, a telefonos ügyfélszolgálati tevékenységet folytató gazdasági szereplők, a nemzeti számozási erőforrásokat közvetve használó személyek, az online közvetítő szolgáltatók és az online-keresőprogram-szolgáltatók – személyegyesítő társaság formájában – a nyilvántartásba vétel iránti kérelem benyújtásakor az 5/3/ROC minta szerint elkészített, a tagjaik listáját tartalmazó nyilatkozatot nyújtanak be.”

A 14/21. sz. határozat

26 A 2021. november 5-i provvedimento presidenziale n. 14/21/PRES – recante „Misura e modalità di versamento del contributo dovuto all’Autorità per le Garanzie nelle Comunicazioni per l’anno 2021 dai soggetti che operano nel settore dei servizi di intermediazione online e dei motori di ricerca online” („a 2021. évre vonatkozóan az online közvetítő szolgáltatások és az online-keresőprogram-szolgáltatások ágazatában működő szervezetek által a távközlési felügyeleti hatóság részére fizetendő hozzájárulás összegéről és megfizetésének módjáról” szóló 14/21/PRES elnöki határozat; a GURI 2021. december 23-i 304. száma; a továbbiakban: 14/21. sz. határozat), amelyet az AGCOM a 2021. november 11-i delibera n. 368/21/CONS (368/21/CONS. sz. határozat) útján megerősített, a 266/05. sz. törvény 1. cikkének 66 bis bekezdésében előírt hozzájárulás online közvetítő szolgáltatók vagy online-keresőprogram-szolgáltatók általi befizetésének összegét és módját határozta meg.

Az alapeljárások és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

27 Az írországi székhelyű Airbnb kezeli az azonos nevű online telematikus ingatlanközvetítő szolgáltatásokat kínáló weboldalt, amely lehetővé teszi egyrészt a szálláshelyekkel rendelkező bérbeadók, másrészt a szállást kereső személyek összekapcsolását. Az Airbnb az ügyféltől a bérbeadás megkezdése előtt beszedi a lakás rendelkezésre bocsátásáért fizetett összeget, és ezt jutalék levonása után, a bérbeadás megkezdését követően átutalja a bérbeadónak, amennyiben a bérlő nem vitatja azt.

28 A luxemburgi székhelyű Amazon online platformot üzemeltet, amelynek célja, hogy eladókat és fogyasztókat kapcsoljon össze annak érdekében, hogy lehetővé tegye az áruk értékesítésére vonatkozó ügyletek közöttük történő lebonyolítását.

29 A nemzeti jogi háttérnek egyrészt a 2020. december 30-i 178. sz. törvényből, másrészt a 200/21. és 14/21. sz. határozatból – amelyeket az olasz hatóságok a 2019/1150 rendelet végrehajtásának biztosítása érdekében fogadtak el (a továbbiakban: vitatott nemzeti intézkedések) – eredő módosításai azzal a hatással jártak, hogy az Airbnb-t és az Amazont mint online közvetítő

szolgáltatókat immár az AGCOM által vezetett nyilvántartásba, a ROC-ba történő felvételre kötelezték, és ennek megfelelően egy sor információt kellett szolgáltatniuk e hatóság részére, valamint ez utóbbinak pénzügyi hozzájárulást kellett fizetniük.

30 Az Airbnb és az Amazon is keresetet nyújtott be a Tribunale amministrativo regionale per il Lazióhoz (Lazio tartomány közigazgatási bírósága, Olaszország), a kérdést előterjesztő bírósághoz, többek között a 200/21. és a 14/21. sz. határozat megsemmisítése iránt.

31 E bíróság előtt az Airbnb és az Amazon arra hivatkozik, hogy a vitatott nemzeti intézkedések, amennyiben a jelen ítélet 29. pontjában foglalt kötelezettségeket írják elő, ellentétesek a szolgáltatásnyújtás szabadságának elvével, a 2019/1150 rendelettel és több irányelvvel.

32 E tekintetben az említett bíróság először is emlékeztet arra, hogy a 2019/1150 rendelet elfogadását követően az olasz jogalkotó a 2020. december 30-i 178. sz. törvénnyel módosította az 1997. július 31-i 249. sz. törvényt és a 2005. december 23-i 266. sz. törvényt.

33 Így először is az AGCOM által vezetett ROC-ba való felvételre vonatkozó kötelezettséget kiterjesztették az Olasz Köztársaság területén szolgáltatásokat kínáló online közvetítő szolgáltatókra és online-keresőprogram-szolgáltatókra (a továbbiakban: érintett szolgáltatók), még akkor is, ha nem e tagállamban telepedtek le (a 249/97. sz. törvény 1. cikke (6) bekezdése a) pontjának 5. alpontja).

34 Másodszor, az AGCOM feladata a 2019/1150 rendelet végrehajtásának biztosítása, többek között információgyűjtés útján (a 249/97. sz. törvény 1. cikke (6) bekezdése c) pontjának 14 bis alpontja).

35 Harmadszor, az AGCOM által a 2019/1150 rendelet alkalmazásában hozott intézkedések be nem tartása esetén az érintett személlyel szemben az e be nem tartásról szóló közlést megelőző utolsó lezárt üzleti évben általa elért forgalom 2%-át elérő, de 5%-át meg nem haladó pénzbírságot kell kiszabni (a 249/97. sz. törvény 1. cikke (31) bekezdésének második mondata).

36 Negyedszer, az érintett szolgáltatóknak immár pénzügyi hozzájárulást kell fizetniük a 2020. december 30-i 178. sz. törvény által az AGCOM-ra ruházott szabályozási, felügyeleti, vitarendezési és szankcionálási feladatok ellátása során felmerülő igazgatási költségek teljes összegének fedezésére (a 266/05. sz. törvény 1. cikkének 66 bis bekezdése).

37 Másodszor a kérdést előterjesztő bíróság kifejti, hogy a 200/21. sz. határozattal az AGCOM módosította a 666/08. sz. határozatot, amelynek A. melléklete tartalmazza az AGCOM ROC-rendeletét, annak érdekében, hogy figyelembe vegyék az olasz jogalkotó által a 2019/1150 rendelet végrehajtása érdekében elfogadott intézkedéseket.

38 E bíróság pontosítja, hogy az érintett szolgáltatóknak a ROC-ba való felvételükhöz ki kell tölteniük több formanyomtatványt, amelyek nem csupán a végzett tevékenységre, hanem a szervezetükre is vonatkoznak. Így kötelesek közölni a jegyzett tőkével, a részvényesek nevével és a szavazati jogot biztosító részesedésükkel, valamint az ügyviteli szerv összetételével és megbízatásának időtartamával, valamint a jogi képviselő és az igazgatók kilétével kapcsolatos információkat. A közölt információkat évente frissíteni kell. Az AGCOM ROC-rendeletében foglalt rendelkezések megsértése esetén bírságot kell kiszabni.

39 E tényezőkre tekintettel a kérdést előterjesztő bíróság úgy véli, hogy a pénzügyi hozzájárulás fizetésére és a ROC-ba való felvételre vonatkozó kötelezettség több szempontból is összeegyeztethetetlen lehet az uniós joggal, különösen a szolgáltatásnyújtás szabadságának elvével, a 2019/1150 rendelettel és több irányelvvel.

40 A 2019/1150 rendeletet illetően e bíróság úgy véli, hogy semmilyen kapcsolat nem áll fenn az e rendeletben előírt kötelezettségek tiszteletben tartása és a ROC-ba való felvételhez szükséges információk között, amelyek elsősorban az érintett személyek „tulajdonszerkezetére” és igazgatási szervezetére vonatkoznak. Az említett bíróság úgy véli, hogy az olasz hatóságok olyan rendelkezéseket vezettek be a jogrendjükbe, amelyek az e szolgáltatókhoz tartozó elemek ellenőrzését írják elő, ami teljes mértékben eltér az e rendeletben előírt ellenőrzéstől, amely az említett rendeletben előírt kötelezettségeknek az utóbbiak általi tiszteletben tartására irányul.

41 A 2015/1535 irányelvet illetően a kérdést előterjesztő bíróság annak 1. és 5. cikkére hivatkozva úgy véli, hogy azok a nemzeti rendelkezések, amelyek az érintett szolgáltatókat arra kötelezik, hogy felvetessék magukat a ROC-ba, kifejezetten az információs társadalommal összefüggő szolgáltatások nyújtására vonatkozó általános követelményt vezetnek be, így azok a Bizottsággal való előzetes közlés hiányában nem érvényesíthetők magánszemélyekkel szemben.

42 Az EUMSZ 56. cikkben említett és a 2000/31 és 2006/123 irányelvben meghatározott szolgáltatásnyújtás szabadságának elvét illetően a kérdést előterjesztő bíróság rámutat egyrészt arra, hogy a 2000/31 irányelv 3. cikke megállapítja azt az elvet, amely szerint az irányelv 2. cikkének h) pontja értelmében vett „szabályozott területen” az információs társadalommal összefüggő szolgáltatásokra azon tagállam jogrendszere alkalmazandó, amelyben a szolgáltató letelepedett, mivel a tagállamok csak az említett 3. cikk (4) bekezdésében meghatározott bizonyos anyagi jogi és eljárási feltételek tiszteletben tartása mellett fogadhatnak el ezen elvtől eltérő intézkedéseket. Márpedig e bíróság szerint a vitatott nemzeti intézkedések nem felelnek meg e feltételeknek.

43 A kérdést előterjesztő bíróság másrészt emlékeztet arra, hogy a 2006/123 irányelv 16. cikke szerint a tagállamok nem korlátozhatják a szolgáltatásnyújtás szabadságának a más tagállamban letelepedett szolgáltató általi gyakorlását azáltal, hogy előírják e szolgáltató számára, hogy az illetékes hatóságaiktól engedélyt szerezzen be, beleértve a nyilvántartásba vételt is, kivéve az ezen irányelv vagy más uniós jogi eszközök által szabályozott esetekben. Márpedig e bíróság szerint a vitatott nemzeti intézkedések nem tartoznak ezen esetek körébe.

44 E körülmények között határozott úgy a Tribunale amministrativo per il Lazio (Lazio tartomány közigazgatási bírósága), hogy az eljárást felfüggeszti, és előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdéseket terjeszti a Bíróság elé:

„1) Ellentétes-e a [2019/1150 rendelettel] azon nemzeti rendelkezés, amely az online közvetítő szolgáltatások üzleti felhasználói tekintetében alkalmazandó tisztességes és átlátható feltételek előmozdítása érdekében, többek között iránymutatások elfogadása, magatartási kódexek előmozdítása és a vonatkozó információk összegyűjtése révén az online közvetítő szolgáltatók és az online-keresőprogram-szolgáltatók részére olyan nyilvántartásba vételt ír elő, amely a szervezetükre vonatkozó releváns információk továbbítását és gazdasági hozzájárulás megfizetését is maga után vonja, be nem tartása pedig szankcióval sújtható?

2) A [2015/1535 irányelv] arra kötelezi-e a tagállamokat, hogy értesítsék a Bizottságot azokról az intézkedésekről, amelyek az online közvetítő szolgáltatók és az online-keresőprogram-szolgáltatók részére olyan nyilvántartásba vételt ír elő, amely a szervezetükre vonatkozó releváns információk továbbítását és gazdasági hozzájárulás megfizetését is maga után vonja, be nem tartása pedig szankcióval sújtható? Igenlő válasz esetén [ezen] irányelv lehetővé teszi-e, hogy valamely magánszemély vitassa a Bizottsághoz be nem jelentett intézkedések vele szemben történő végrehajtását?

3) Ellentétes-e a [2000/31] irányelv 3. cikkével, ha a nemzeti hatóságok olyan rendelkezéseket fogadnak el, amelyek az online közvetítő szolgáltatások üzleti felhasználói tekintetében alkalmazandó tisztességes és átlátható feltételek előmozdítása érdekében, többek között iránymutatások elfogadása, magatartási kódexek előmozdítása és a vonatkozó információk összegyűjtése révén olyan további adminisztratív és pénzügyi terheket írnak elő a más [tagállamban] letelepedett gazdasági szereplők számára, mint például a nyilvántartásba történő bejegyzés, amely a szervezetükre vonatkozó releváns információk továbbítását és gazdasági hozzájárulás megfizetését is maga után vonja, be nem tartása pedig szankcióval sújtható?

4) Ellentétes-e a szolgáltatásnyújtás szabadságának az EUMSZ 56. cikkben foglalt elvével és a [2006/123] irányelv 16. cikkével, ha a nemzeti hatóságok olyan rendelkezéseket fogadnak el, amelyek az online közvetítő szolgáltatások üzleti felhasználói tekintetében alkalmazandó tisztességes és átlátható feltételek előmozdítása érdekében, többek között iránymutatások elfogadása, magatartási kódexek előmozdítása és a vonatkozó információk összegyűjtése révén olyan további adminisztratív és pénzügyi terheket írnak elő a más [tagállamban] letelepedett gazdasági szereplők számára, mint például a nyilvántartásba történő bejegyzés, amely a szervezetükre vonatkozó releváns információk továbbítását és gazdasági hozzájárulás megfizetését is maga után vonja, be nem tartása pedig szankcióval sújtható?

5) A [2000/31] irányelv 3. cikke (4) bekezdésének b) pontja előírja-e a tagállamok részére, hogy értesítsék a Bizottságot azokról az intézkedésekről, amelyek az online közvetítő szolgáltatók és az online-keresőprogram-szolgáltatók részére olyan nyilvántartásba vételt ír elő, amely a szervezetükre vonatkozó releváns információk továbbítását és gazdasági hozzájárulás megfizetését is maga után vonja, be nem tartása pedig szankcióval sújtható? Igenlő válasz esetén [ezen] irányelv lehetővé teszi-e, hogy valamely magánszemély vitassa a Bizottsághoz be nem jelentett intézkedések vele szemben történő végrehajtását?”

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésekről

Az első, a harmadik és a negyedik kérdésről

45 Első, harmadik és negyedik kérdésével, amelyeket célszerű együttesen és elsőként vizsgálni, az előterjesztő bíróság lényegében arra vár választ, hogy az EUMSZ 56. cikket, a 2006/123 irányelv 16. cikkét vagy a 2000/31 irányelv 3. cikkét úgy kell-e értelmezni, hogy azokkal ellentétesek a valamely tagállam által a 2019/1150 rendelet megfelelő és hatékony végrehajtása biztosításának kinyilvánított céljából elfogadott intézkedések, amelyek értelmében a más tagállamban letelepedett online közvetítő szolgáltatóknak – szankciók terhe mellett – a szolgáltatásuk első tagállamban történő nyújtása céljából fel kell vetetniük magukat az e tagállam hatósága által vezetett nyilvántartásba, közölniük kell e hatósággal egy sor, a szervezetükre vonatkozó részletes információt, valamint pénzügyi hozzájárulást kell neki fizetniük.

46 Előzetesen meg kell állapítani, hogy az EK 47. cikk (2) bekezdése és az EK 55. cikk – amelyek szövegét lényegében átvette az EUMSZ 53. cikk (1) bekezdése, illetve az EUMSZ 62. cikk – alapján elfogadott 2006/123 irányelv célja, amint az az 1. cikkének (1) bekezdéséből kitűnik, többek között a szolgáltatások szabad mozgásának megkönnyítése. Az EK 47. cikk (2) bekezdése, az EK 55. és EK 95. cikk – amelyek szövegét lényegében átvette az EUMSZ 53. cikk (1) bekezdése, az EUMSZ 62. cikk, illetve az EUMSZ 114. cikk – alapján elfogadott 2000/31 irányelv célja, az 1. cikkének (1) bekezdése értelmében pedig az, hogy az információs társadalommal összefüggő szolgáltatások tagállamok közötti szabad mozgásának biztosítása által hozzájáruljon a belső piac megfelelő működéséhez.

47 Mivel e két irányelv konkretizálja az EUMSZ 56. cikkben foglalt szolgáltatásnyújtás szabadságát, ha megállapítást nyer, hogy valamelyikükkel ellentétesek az olyan nemzeti intézkedések, mint amilyenekről az alapügyekben szó van, az első, a harmadik és a negyedik kérdést nem kell e cikkre tekintettel vizsgálni.

48 Igaz, hogy az említett 56. cikk – amint azt a főtanácsnok az indítványának 6. pontjában megjegyezte – az ítélkezési gyakorlat értelmében alkalmazandó az adózás területéhez tartozó intézkedésekre, amely terület a 2000/31 irányelv hatálya alól annak 1. cikke (5) bekezdésének a) pontja értelmében ki van zárva (lásd ebben az értelemben: 2022. december 22-i Airbnb Ireland és Airbnb Payments UK ítélet, C-83/21, EU:C:2022:1018, 38. pont). Ugyanakkor a jelen ügyekben sem a kérdést előterjesztő bíróság, sem az olasz kormány nem hivatkozik arra, hogy a vitatott nemzeti intézkedések az adókötelezettségek végrehajtása biztosításának szükségességéhez kapcsolódnak.

49 Egyébiránt meg kell állapítani, hogy a 2006/123 irányelv 3. cikkének (1) bekezdése előírja többek között, hogy ha ezen irányelv rendelkezései más uniós jogi aktus olyan rendelkezésével ütköznek, amely egy adott szolgáltatási tevékenység nyújtására való jogosultságnak vagy gyakorlásának meghatározott kérdéseit szabályozza adott területeken, akkor az adott területek vonatkozásában e más jogi aktus rendelkezései érvényesek és alkalmazandók.

50 Márpedig, tekintettel arra, hogy a 2000/31 irányelv 3. cikke az információs társadalommal összefüggő szolgáltatási tevékenység nyújtására való jogosultság vagy gyakorlásának meghatározott kérdéseire vonatkozik, amint azt a főtanácsnok az indítványának 204–207. pontjában lényegében kifejtette, amennyiben megállapítást nyer egyrészt, hogy az olyan nemzeti intézkedések, mint amilyenekről az alapügyekben szó van, e rendelkezés hatálya alá tartoznak, másrészt pedig, hogy e rendelkezéssel ellentétesek az említett intézkedések, az első, a harmadik és a negyedik kérdést nem kell a 2006/123 irányelvre tekintettel vizsgálni.

51 Ezért elsőként a 2000/31 irányelv 3. cikkét kell értelmezni.

52 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy e 3. cikk az (1) bekezdésében azt írja elő, hogy minden tagállam biztosítja, hogy a területén letelepedett szolgáltatók által nyújtott, információs társadalommal összefüggő szolgáltatások megfeleljenek azoknak az adott tagállamban alkalmazandó nemzeti rendelkezéseknek, amelyek beletartoznak a szabályozott területbe. Az említett 3. cikk (2) bekezdése előírja, hogy a tagállamok nem korlátozhatják a szabályozott területtel összefüggő okokból az információs társadalommal összefüggő szolgáltatások másik tagállamból történő nyújtásának szabadságát.

53 Egyébiránt a 2000/31 irányelv 3. cikkének (4) bekezdése értelmében a tagállamok bizonyos együttes feltételek teljesülése esetén tehetnek az információs társadalommal összefüggő szolgáltatások szabad nyújtásának elvétől történő eltérésre irányuló intézkedéseket egy adott, a szabályozott területbe tartozó, az információs társadalommal összefüggő szolgáltatás tekintetében (lásd ebben az értelemben: 2019. december 19-i Airbnb Ireland ítélet, C-390/18, EU:C:2019:1112, 83. pont).

54 A 2000/31 irányelv 3. cikke szerinti „szabályozott területet” illetően pontosítani kell, hogy ezen irányelv 2. cikkének h) pontja e területet úgy határozza meg, mint amely lefedi a tagállamok jogrendszereiben meghatározott, az információs társadalommal összefüggő szolgáltatást nyújtókra, illetve az információs társadalommal összefüggő szolgáltatásokra alkalmazandó követelményeket, tekintet nélkül arra, hogy általános jellegűek vagy kifejezetten e szolgáltatókra és szolgáltatásokra vonatkoznak. Ez a terület a szolgáltató által teljesítendő, az információs társadalommal összefüggő szolgáltatási tevékenység megkezdésével kapcsolatos követelményekre vonatkozik, mint például a minősítésekkel, engedélyezéssel vagy bejelentéssel kapcsolatos követelmények, valamint az információs társadalommal összefüggő szolgáltatási tevékenység folytatásával kapcsolatos követelményekre, mint például a szolgáltató magatartásával, a szolgáltatás minőségével, illetve tartalmával kapcsolatos követelmények.

55 A 2000/31 irányelv tehát a származási tagállamban történő felügyelet és a kölcsönös elismerés elvének alkalmazásán alapul, így az ezen irányelv 2. cikkének h) pontjában meghatározott szabályozott területen az információs társadalommal összefüggő szolgáltatásokat kizárólag azon tagállamban szabályozzák, amelynek a területén az e szolgáltatások nyújtói letelepedtek (2023. november 9-i Google Ireland és társai ítélet, C-376/22, EU:C:2023:835, 42. pont).

56 Következésképpen, egyrészt az információs társadalommal összefüggő szolgáltatások származási tagállamaként az egyes tagállamok feladata e szolgáltatások szabályozása, és ennek keretében a 2000/31 irányelv 3. cikke (4) bekezdése a) pontjának i. alpontjában említett közérdekű célok védelme (2023. november 9-i Google Ireland és társai ítélet, C-376/22, EU:C:2023:835, 43. pont).

57 Másrészt a kölcsönös elismerés elvének megfelelően az információs társadalommal összefüggő szolgáltatások rendeltetési helye szerinti tagállamként az egyes tagállamok feladata, hogy ne korlátozzák e szolgáltatások szabad mozgását azáltal, hogy a szabályozott területbe tartozó, általuk elfogadott további kötelezettségek tiszteletben tartását követelik meg (2023. november 9-i Google Ireland és társai ítélet, C-376/22, EU:C:2023:835, 44. pont).

58 Ebből következik, hogy a 2000/31 irányelv 3. cikkével – az e cikk (4) bekezdésében előírt feltételek szerint engedélyezett eltérésekre is figyelemmel – ellentétes az, hogy az információs társadalommal összefüggő szolgáltatás nyújtójára, aki e szolgáltatást a letelepedésének helye szerinti tagállamtól eltérő tagállamban kívánja nyújtani, az e másik tagállam által előírt, a szabályozott területbe tartozó követelmények vonatkozzanak.

59 A jelen ügyekben nem vitatott, hogy a vitatott nemzeti intézkedések, amennyiben szankciók terhe mellett megkövetelik, hogy az Olasz Köztársaságtól eltérő tagállamokban letelepedett online közvetítő szolgáltatók tiszteletben tartsák a jelen ítélet 29. pontjában említett kötelezettségeket, e szolgáltatók számára olyan feltételek teljesítését írják elő, amelyeket a székhelyük szerinti tagállamban nem követelnek meg.

60 Hasonlóképpen nem vitatott, hogy e szolgáltatások a 2000/31 irányelv 2. cikkének a) pontjában említett „információs társadalommal összefüggő szolgáltatások” körébe tartoznak.

61 Ezzel szemben az olasz kormány azt állítja, hogy a vitatott nemzeti intézkedésekben előírt kötelezettségek nem tartoznak az ezen irányelv 2. cikkének h) pontja értelmében vett „szabályozott területbe”, mivel egyrészt az érintett szolgáltatásnyújtók *de facto* megkezdhetik és folytathatják e szolgáltatások nyújtását anélkül, hogy eleget tennének a ROC-ba való felvételre vonatkozó kötelezettségnek, másrészt pedig az AGCOM részére történő információtovábbításra és pénzügyi hozzájárulás fizetésére vonatkozó kötelezettség annak lehetővé tételére irányul, hogy az AGCOM el tudja látni felügyeleti feladatait. Így az ilyen kötelezettségek nem arra irányulnak, hogy az említett szolgáltatók engedélyt szerezzenek az információs társadalommal összefüggő szolgáltatási tevékenység megkezdésére vagy folytatására.

62 E tekintetben, amint arra a főtanácsnok az indítványának 157–161. pontjában lényegében rámutatott, egyrészt a – szankciók terhe melletti – nyilvántartásba vételi kötelezettséget illetően, az a tény, hogy a szolgáltató e kötelezettség teljesítése nélkül *de facto* megkezdheti és folytathatja az információs társadalommal összefüggő szolgáltatás nyújtását, nincs hatással arra, hogy a szóban forgó tevékenység jogszerű gyakorlásához szükség van e kötelezettség teljesítésére.

63 Másrészt – a szintén szankciók terhe melletti – az érintett vállalkozás szerkezetére és szervezetére vonatkozó információk tagállami hatóság részére történő továbbítására vonatkozó kötelezettséget, valamint az e hatóság részére pénzügyi hozzájárulás fizetésére vonatkozó kötelezettséget illetően, az a tény, hogy e kötelezettségeket az információs társadalommal összefüggő szolgáltatási tevékenységek gyakorlása szabályszerűségének az említett hatóság általi felügyelete céljából írják elő, egyáltalán nem érinti az említett kötelezettségek terjedelmét, és ezek alapján azok a szolgáltatók, amelyek egy másik tagállamban telepedtek le, és e szolgáltatásokat az első tagállamban kívánják nyújtani, kötelesek betartani ugyanezeket a kötelezettségeket.

64 Következésképpen az olasz kormány állításával ellentétben a vitatott nemzeti intézkedésekben előírtakhoz hasonló kötelezettségek az információs társadalommal összefüggő szolgáltatási tevékenység gyakorlásával kapcsolatos követelményeknek minősülnek, így e kötelezettségek a 2000/31 irányelv 2. cikkének h) pontja értelmében vett „szabályozott területbe” tartoznak.

65 Ennélfogva a 2000/31 irányelv 3. cikkével ellentétesek a valamely tagállam által elfogadott olyan intézkedések, amelyek értelmében a más tagállamban letelepedett online közvetítő szolgáltatókat szankciók terhe mellett arra kötelezik, hogy az első tagállamban történő szolgáltatásnyújtás céljából felvetessék magukat az e tagállam valamely hatósága által vezetett nyilvántartásba, hogy közöljenek e hatósággal egy sor, a szervezetükre vonatkozó részletes információt, valamint hogy pénzügyi hozzájárulást fizessenek neki, kivéve ha az említett intézkedések megfelelnek az e 3. cikk (4) bekezdésében előírt feltételeknek.

66 Ezen értelmezést nem kérdőjelezheti meg a cseh kormány azon érve, amely szerint lehetséges, hogy az említett 3. cikkel nem ellentétesek az ilyen intézkedések az EUMSZ 56. cikkre vonatkozó, analógia útján alkalmazandó ítélkezési gyakorlatra tekintettel, amely szerint az olyan nemzeti szabályozás, amely minden olyan gazdasági szereplőre vonatkozik, aki az adott állam területén tevékenykedik, és nem célja az érintett vállalkozások általi szolgáltatásnyújtás feltételeinek szabályozása, és végül az általa a szolgáltatásnyújtás szabadságára gyakorolt korlátozó hatások túl esetlegesek és túl közvetettek ahhoz, hogy az általa előírt kötelezettség e szabadság korlátozásának minősülhessen, nem ütközik az e cikkben rögzített tilalomba (2022. december 22-i Airbnb Ireland és Airbnb Payments UK ítélet, C-83/21, EU:C:2022:1018, 45. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

67 Amint ugyanis a főtanácsnok az indítványának 166. és 167. pontjában lényegében kifejtette, egyrészt a szabályozott területbe tartozó követelmények nem felelhetnek meg az ezen ítélkezési gyakorlatból eredő feltételeknek, mivel meghatározásuk szerint e követelmények célja az információs társadalommal összefüggő szolgáltatás nyújtásából álló tevékenység megkezdésének és gyakorlásának szabályozása. Másrészt az uniós jogalkotó másodlagos jogi aktussal konkretizálhat az EUM-Szerződésben biztosított alapvető szabadságot úgy, hogy az elsődleges jog által előírtaknál kedvezőbb feltételeket állapít meg a belső piac megfelelő működése tekintetében (lásd ebben az értelemben és analógia útján: 2015. június 16-i Rina Services és társai ítélet, C-593/13, EU:C:2015:399, 40. pont).

68 Ennélfogva meg kell vizsgálni, hogy a jelen ítélet 65. pontjában említettekhez hasonló nemzeti intézkedések megfelelnek-e a 2000/31 irányelv 3. cikkének (4) bekezdésében előírt feltételeknek.

69 E célból először is hangsúlyozni kell, hogy – amint az magából e rendelkezésnek a szövegéből kitűnik – kizárólag az „egy adott, információs társadalommal összefüggő szolgáltatás ellen irányuló” intézkedések tartozhatnak az említett rendelkezés hatálya alá.

70 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy a 2023. november 9-i Google Ireland és társai ítéletben (C-376/22, EU:C:2023:835) a Bíróság kimondta, hogy a 2000/31 irányelv 3. cikkének (4) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy az egyes információs társadalommal összefüggő szolgáltatások egy általánosan meghatározott kategóriájára vonatkozó, és az e szolgáltatáskategória valamennyi szolgáltatójára különbségtétel nélkül alkalmazandó általános és elvont intézkedések nem tartoznak az e rendelkezés értelmében vett „egy adott, információs társadalommal összefüggő szolgáltatás ellen irányuló intézkedések” fogalmába.

71 A jelen ügyekben – a kérdést előterjesztő bíróság által elvégzendő vizsgálatra is figyelemmel – úgy tűnik, hogy a vitatott nemzeti intézkedések általános és elvont hatályúak, így nem minősíthetők a 2000/31 irányelv 3. cikke (4) bekezdésének a) pontja értelmében vett „egy adott, információs társadalommal összefüggő szolgáltatás ellen irányuló intézkedéseknek”.

72 Egyébiránt e rendelkezés értelmében a nemzeti intézkedéseknek ahhoz, hogy úgy lehessen azokat tekinteni, hogy megfelelnek e rendelkezésnek, szükségeseknek kell lenniük a közrend, a közegészség-védelem, a közbiztonság vagy a fogyasztók védelmének biztosításához.

73 Így meg kell vizsgálni, hogy ez a helyzet áll-e fenn a 2019/1150 rendelet alkalmazása biztosításának kinyilvánított céljából elfogadott nemzeti intézkedések esetében.

74 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy a 2019/1150 rendelet az 1. cikkének (5) bekezdése szerint nem érinti többek között az elektronikus kereskedelem területén alkalmazandó uniós jogot.

75 Mivel a 2000/31 irányelv nyilvánvalóan e területbe tartozik, a vitatott nemzeti intézkedésekhez hasonló intézkedések csak akkor tekinthetők ezen irányelv 3. cikke (4) bekezdése a) pontjának megfelelőnek amiatt, hogy a 2019/1150 rendelet végrehajtásának biztosítására irányulnak, ha bizonyítást nyer, hogy e rendelet célja megfelel az e rendelkezésben felsorolt célok valamelyikének.

76 Márpedig a 2019/1150 rendelet (7) és (51) preambulumbekezdéséből kitűnik, hogy e rendelet célja, hogy a belső piacon belüli tisztességes, kiszámítható, fenntartható és megbízható online üzleti környezet megteremtése érdekében uniós szinten célzott, kötelező szabályokat állapítson meg. Különösen az e rendelet 2. cikkének 1. pontja értelmében vett üzleti felhasználók (a

továbbiakban: üzleti felhasználók) számára kell Unió-szerte megfelelő átláthatóságot és hatékony jogorvoslati lehetőségeket biztosítani a határokon átnyúló üzleti tevékenység megkönnyítése érdekében, így törekedve a belső piac megfelelőbb működésére.

77 Az említett rendelet 1. cikkének (1) bekezdése pontosítja, hogy e rendelet hozzájárul e piac megfelelő működéséhez azáltal, hogy szabályokat állapít meg annak érdekében, hogy az üzleti felhasználók és az online keresőprogramok tekintetében a kereskedelmiweboldal-használók számára biztosítottak legyenek a megfelelő átláthatóság, tisztességesség és a hatékony jogorvoslati lehetőségek.

78 Amint arra a főtanácsnok az indítványának 186–190. pontjában lényegében rámutatott, még ha feltételezzük is, hogy a vitatott nemzeti intézkedésekhez hasonló nemzeti intézkedések a 2019/1150 rendelet céljának biztosítására irányulnak, nem áll fenn közvetlen kapcsolat egyrészt e cél, másrészt pedig a 2000/31 irányelv 3. cikke (4) bekezdése a) pontjának i. alpontjában felsorolt, a jelen ítélet 72. pontjában felidézett célok között.

79 Nem vitatott ugyanis, hogy a 2019/1150 rendelet célja nem kapcsolódik sem a közrendhez, sem a közegészség-védelemhez, sem pedig a közbiztonsághoz.

80 A fogyasztóvédelmet illetően először is meg kell jegyezni, hogy az nem terjed ki a vállalkozások védelmére. Márpedig a 2019/1150 rendelet az online közvetítő szolgáltatók és az üzleti felhasználók közötti kapcsolatokra vonatkozó szabályokat állapít meg.

81 Ezenkívül a 2019/1150 rendelet (3) preambulumbekezdéséből az következik, hogy „az átláthatóság és a bizalom biztosítása a vállalkozások közti kapcsolatok terén” és az „onlineplatform-gazdaságba vetett fogyasztói bizalom növelése” közötti kapcsolat csak közvetett.

82 Végezetül e (3) preambulumbekezdés pontosítja, hogy „[a]z onlineplatform-gazdaság fejlődésének a fogyasztókra gyakorolt közvetlen hatásait azonban más uniós jogszabályok, különösen a fogyasztóvédelmi vívmányok szabályozzák”.

83 Hozzá kell tenni, hogy a 2000/31 irányelv 3. cikkének (4) bekezdését, mint a származási tagállamban gyakorolt felügyelet elve alóli kivételt, szigorúan kell értelmezni (lásd analógia útján: 2012. november 22-i Probst ítélet, C-119/12, EU:C:2012:748, 23. pont; 2022. június 21-i Ligue des droits humains ítélet, C-817/19, EU:C:2022:491, 70. pont). Ez a kivétel továbbá nem alkalmazható olyan intézkedésekre, amelyek legfeljebb közvetett kapcsolatban állhatnak az e rendelkezésben foglalt célok valamelyikével.

84 Tehát abból a tényből, hogy a nemzeti intézkedéseket a 2019/1150 rendelet alkalmazása biztosításának kinyilvánított céljából fogadták el, nem lehet arra következtetni, hogy ezen intézkedések szükségesek a 2000/31 irányelv 3. cikke (4) bekezdése a) pontjának i. alpontjában felsorolt célok valamelyikének biztosításához.

85 Következésképpen nem felelnek meg a 2000/31 irányelv 3. cikke (4) bekezdésének a) pontjában előírt feltételeknek a valamely tagállam által elfogadott olyan intézkedések, amelyek értelmében a más tagállamban letelepedett online közvetítő szolgáltatókat szankciók terhe mellett arra kötelezik, hogy az első tagállamban történő szolgáltatásnyújtás céljából felvetessék magukat az e tagállam valamely hatósága által vezetett nyilvántartásba, hogy közöljenek e hatósággal egy sor, a szervezetükre vonatkozó részletes információt, valamint hogy pénzügyi hozzájárulást fizessenek neki.

86 Mivel a vitatott nemzeti intézkedések a 2000/31 irányelv szerinti szabályozott területbe tartoznak, és mivel ez utóbbi értelmezése lehetővé teszi a jelen ítélet 45. pontjában átfogalmazott első, harmadik és negyedik kérdés megválaszolását, a jelen ítélet 46–50. pontjában kifejtett megfontolásoknak megfelelően nem kell az EUMSZ 56. cikket vagy a 2006/123 irányelvet is értelmezni.

87 A fentiek összességére tekintettel az első, a harmadik és a negyedik kérdésre azt a választ kell adni, hogy a 2000/31 irányelv 3. cikkét úgy kell értelmezni, hogy azzal ellentétesek a valamely tagállam által a 2019/1150 rendelet megfelelő és hatékony végrehajtása biztosításának kinyilvánított céljából elfogadott intézkedések, amelyek értelmében a más tagállamban letelepedett online közvetítő szolgáltatóknak – szankciók terhe mellett – a szolgáltatásuk első tagállamban történő nyújtása céljából fel kell vetetniük magukat az e tagállam hatósága által vezetett nyilvántartásba, közölniük kell e hatósággal egy sor, a szervezetükre vonatkozó részletes információt, valamint pénzügyi hozzájárulást kell neki fizetniük.

A második és az ötödik kérdésről

88 A második és az ötödik kérdés a 2000/31 irányelvben és a 2015/1535 irányelvben előírt előzetes bejelentési kötelezettségekre vonatkozik, amelyek be nem tartása azt vonja maga után, hogy a magánszemélyekkel szemben nem érvényesíthetők azok az intézkedések, amelyeket be kellett volna jelenteni, és amelyeket nem jelentettek be.

89 Mindazonáltal az első, a harmadik és a negyedik kérdésre adott válaszra tekintettel a második és az ötödik kérdésre nem kell válaszolni.

A költségekről

90 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (második tanács) a következőképpen határozott:

A belső piacon az információs társadalommal összefüggő szolgáltatások, különösen az elektronikus kereskedelem, egyes jogi vonatkozásairól szóló, 2000. június 8-i 2000/31/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv („Elektronikus kereskedelemről szóló irányelv”) 3. cikkét

a következőképpen kell értelmezni:

azzal ellentétesek a valamely tagállam által az online közvetítő szolgáltatások üzleti felhasználói tekintetében alkalmazandó tisztességes és átlátható feltételek előmozdításáról szóló, 2019. június 20-i (EU) 2019/1150 európai parlamenti és tanácsi rendelet megfelelő és hatékony végrehajtása biztosításának kinyilvánított céljából elfogadott intézkedések, amelyek értelmében a más tagállamban letelepedett online közvetítő szolgáltatóknak – szankciók terhe mellett – a szolgáltatásuk első tagállamban történő nyújtása céljából fel kell vetetniük magukat az e tagállam hatósága által vezetett nyilvántartásba, közölniük kell

e hatósággal egy sor, a szervezetükre vonatkozó részletes információt, valamint pénzügyi hozzájárulást kell neki fizetniük.

Aláírások